

PREMIUM

Meer dan een carrièreswitch: in deze nieuwe beroepen in de zorg beteken je op latere leeftijd nog iets voor een ander

Er zijn steeds meer nieuwe beroepen in de zorg. Dat biedt volop mogelijkheden voor wie op latere leeftijd nog een carrièreswitch overweegt en ook graag iets voor een ander doet.

Wat doet een mantelzorgmakelaar?

Yvonne de Haan: “Het beroep is ontstaan uit een proefproject vanuit de overheid; waar lopen mantelzorgers tegenaan en hoe kunnen ze worden ondersteund? Een mantelzorgmakelaar ondersteunt een mantelzorger vooral met het regel- en uitzoekwerk. Denk aan het wegwijs maken bij instanties, duidelijkheid geven wat uit welk potje wordt vergoed en het zoeken naar een plek in een verpleeghuis. Het zorglandschap is zó complex geworden, het is inmiddels een oerwoud aan wetten en regels.”

Wie zijn de mantelzorgmakelaars?

“Het gros van onze studenten bestaat uit vrouwen in de leeftijd van 45 tot 64 jaar. Ze hebben vaak al een carrière achter de rug en willen iets doen voor een ander.”

Hoe snel groeit het beroep?

“Sinds het begin van onze opleiding in 2019 heb ik het aantal studenten snel zien toenemen. Dat is ook echt nodig; er zijn zo’n 5,5 miljoen mantelzorgers in Nederland en een op de tien mantelzorgers is overbelast. De overheid wil dat mensen langer thuis blijven wonen en met de vergrijzing van nu komt er veel op het bordje van de mantelzorgers te liggen.”

Wordt de mantelzorgmakelaar vergoed?

“De mantelzorgmakelaar zit niet in de basisverzekering, maar bij de meeste verzekeraars wel in de aanvullende verzekering. Gemiddeld is een mantelzorgmakelaar zes tot acht uur bezig met één case tegen een tarief van € 75 per uur. Een paar uur daarvan wordt vergoed.”

Cultuursensitief

Mantelzorgmakelaar Loubna Kassem heeft samen met Lena Kapic haar eigen organisatie voor mantelzorg- en cliëntondersteuning opgericht. Ze houden rekening met diverse culturen en zijn er voor mensen met én zonder migratieachtergrond. Kassem: “Ik ben zelf van Marokkaanse afkomst. Voor de eerste generatie migranten, zoals mijn ouders, is de ondersteuningsbehoefte anders; taal en kennis over het zorglandschap kunnen een barrière vormen. Voor ondersteuners begint het met bewustwording van andere behoeften bij deze groep. En binnen deze migrantengroep lopen de behoeften ook nog eens enorm uiteen. Het gaat om persoonsgericht kijken; wat heeft iemand nodig? Een mantelzorgmakelaar hoeft zeker niet dezelfde achtergrond te hebben om goede zorg te bieden. Als diegene maar openstaat en rekening houdt met iemands afkomst.”

Zie ook: ocmo.info

Vergrijzing

De piek van de vergrijzing ligt in 2040. In dat jaar telt Nederland circa 2,6 miljoen 75-plussers, dat is 85 procent meer dan begin jaren twintig. Een recordaantal mensen heeft in dat jaar zorg nodig, terwijl de beroepsbevolking krimpt en het aantal beschikbare mantelzorgers snel afneemt, terwijl daar volgens de berekeningen meer dan 2 miljoen mensen voor nodig zijn. De zorgkosten groeien naar verwachting sneller dan de economie. Hierdoor is de ‘houdbaarheid’ van onze zorg en welvaart in het geding.

Aanvullende mantelzorg

Sabine Blom van Assendelft is oprichter van de mantelzorgorganisatie Saar aan huis: “Tien jaar geleden heb ik Saar aan huis opgericht, waarmee we mantelzorgers ondersteunen. De thuiszorg is er voor het medische aspect en onze ‘Saars’ zijn er voor de informele zorg. Zij nemen taken van de mantelzorgers uit handen, zoals even boodschappen doen of meerijsen naar het ziekenhuis. Onze zorg wordt particulier gefinancierd of vergoed vanuit de aanvullende verzekering of het persoonsgebonden budget. Ook gemeenten hebben er een potje voor en voorzien inwoners van mantelzorgondersteuning.

Er werken veel vrouwen met de nodige levenservaring via Saar aan huis. “Daardoor heb je sneller een match met cliënten. De Saars die voor ons werken kunnen zelf kiezen hoeveel uur per week ze willen werken, het werk is daardoor heel flexibel. Veel zestigplusvrouwen willen graag nog een steentje bijdragen aan de maatschappij. Voor ons is het geen probleem om nieuwe medewerkers te vinden, terwijl overal een tekort aan personeel is.”

Blom van Assendelft heeft een duidelijke visie op de personeelstekorten in de zorg: “Laat de medisch opgeleide zorgmedewerkers doen waar zij goed in zijn en zet meer informele zorg in. Dat zou een goede oplossing zijn voor de vergrijzing en het personeelstekort. Ik pleit ervoor dat werkgevers zich ook meer inzetten voor werkende mantelzorgers. Zij hebben er baat bij dat de medewerkers niet omvallen en een goede balans kunnen vinden tussen privé en werk.”

Ouderenzorg

Robbert Gobbens is bijzonder hoogleraar professionalisering van de verpleging en verzorging in de ouderenzorg aan de Tilburg University. Hij heeft gewerkt als wijkverpleegkundige en zich gespecialiseerd in ouderenzorg. Gobbens is van mening dat werkgevers in de zorg ervoor moeten zorgen dat hun werknemers plezier in hun werk houden. “Dit kun je doen door ze ontwikkelmogelijkheden te geven. Ik geloof in blijvend leren, bijvoorbeeld over hoe innovatie en digitalisering de zorg kunnen helpen of over hoe je kunt omgaan met mensen met dementie. Door te blijven leren blijft het vak aantrekkelijk.”

Mantelzorgondersteuning

Jeannette Kooiman en Margriet Melles hebben ZorgMies Nederland opgericht voor mantelzorgondersteuning.

“Een kwart van ons personeel is zestigplus, de oudste is zelfs 83,” vertelt Kooiman. Ze kwam op het idee om ZorgMies Nederland op te richten toen ze samen met haar dochter naar een item over eenzame ouderen op tv keek. “Mijn dochter heeft me aangemoedigd iets voor deze groep te doen en het meteen groots aan te pakken. Samen met Margriet ben ik begonnen en inmiddels hebben we een derde compagnon. Onze screening is grondig: we bezoeken iedereen die voor ZorgMies wil komen werken thuis. We vinden dat belangrijk omdat deze vrouwen bij de kwetsbaarste mensen thuis komen. Zo’n screening helpt ons ook bij het vinden van de juiste match.”

Een ‘ZorgMies’ heeft geen medische achtergrond nodig. Wel moet ze beschikken over empathie en flexibiliteit. Bijleren kan aan de ZorgMies Academy. Hier leer je over onderwerpen zoals omgaan met iemand met dementie of preventieve zorg. ZorgMies Nederland biedt overigens ook ondersteuning aan jonge gezinnen.”

Landelijke organisaties die aanvullende mantelzorg verzorgen:

- Zorgmies.nl
- Saaraanhuis.nl
- SeniorService.nl
- Mantelaar.nl
- Uwassistent.nl

Shima Pattisahusiwa (68) werkt sinds vijf jaar voor ZorgMies. Ze heeft twee vaste adressen waar ze met veel plezier langsgaat.

Shima: “Mijn eerste adres voor ZorgMies was bij een man die een jaar niet buiten was geweest. Dat vond ik zo erg om te horen. Ook heb ik bij een alleenstaande moeder met twee kleine kinderen gewerkt, die ondersteuning nodig had. Nu kom ik wekelijks bij een vrouw van 89 en om de twee weken bij iemand die na een val niet meer alleen naar buiten durft te gaan voor lange afstanden. Dus gaan we samen op pad om boodschappen te doen. Met beide vrouwen heb ik een goede klik. Soms zijn ze wat somber als ik binnenkom, ik probeer ze dan een beetje op te beuren.

Ik vraag altijd wat zij zouden willen doen. Laatst wilde een van de vrouwen haar zus opzoeken. Dat kost wat meer tijd, maar ik doe het met alle liefde. Ik onderneem leuke dingen met de cliënten, heb goede gesprekken en krijg daar ook nog voor betaald! Ik ben zo blij dat dit werk op mijn pad is gekomen.

Door mijn Molukse ouders ben ik grootgebracht met het idee dat je goed moet zijn voor een ander. Ze zijn zelf vrij jong en zonder familie naar Nederland gekomen. Zij leerden ons dat je elkaar nodig hebt. Je moet er zijn voor je ouders en alle anderen. Ik behandel mijn cliënten alsof ze mijn eigen moeder zijn. Ze kunnen me altijd bellen. Mijn agenda is behoorlijk vol, maar het werken bij ZorgMies geeft mij energie en ik doe het er graag bij.”

Mary van Erkel (71) werkt sinds een halfjaar voor Saar aan huis. Ze ondersteunt een vrouw van 92 jaar en incidenteel een 65-jarige vrouw met MS.

Mary: “Vorig jaar had ik een gebroken pols en ontdekte ik dat hulp heel hard nodig kan zijn. Het is jammer dat in deze tijd veel ouderen afhankelijk zijn van wat extra hulp en dat iedereen het zo druk heeft.

Na mijn aanmelding bij Saar aan huis werd ik ingezet als invalhulp bij een vrouw en we hadden direct een leuke klik. Haar vaste hulp stopte en zo werd zij mijn vaste adres. We hebben, naast onze voornaam, veel gemeen; zo trouwden we in hetzelfde gemeentehuis en zijn we beiden kerkelijk. Nadat ik heb gestreken en de vaatwasser is uitgeruimd, hebben we ons gezellige theemoment en delen we verhalen. Of we gaan er gezellig op uit.

Vooraf had ik niet kunnen bedenken dat dit werk zo’n voldoening geeft. Vaak rijd ik zingend naar huis. Dit werk past bij mij. Ik vind het heerlijk om onder de mensen te zijn en het is fijn om te merken dat iemand jouw komst zo waardeert. Voor iedereen die iets goeds wil doen voor een ander is dit werk echt een aanrader. Het fijne is dat ik kan helpen wanneer het mij uitkomt; zo is er voor mij nog genoeg tijd over om op mijn kleinkinderen te passen. En om mijn grote hobby uit te oefenen: vioolspelen.”

Bronnen: ToekomstNederland2040.nl; Mantelcentrale.nl; RIVM.